

Valtion erityisavustuksen käyttö - Liperin ikiliikkujat 2026

Hyvinvointilautakunta 23.04.2026 § 45

675/02.05.02.03/2023

Liperin kunta haki valtionavustusta liikunnallisen elämäntavan paikallisista kehittämisavustuksista Ikiliikkujat-hanketta varten 13 300 € hankkeen kokonaiskustannusten ollessa 26 600 €. Aluehallintovirasto myönsi Liperin kunnalle 13 000 € hankkeen toteuttamista varten ajalle 1.1.–31.12.2026. Myönnetyn avustuksen enimmäisosuus hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista saa olla 50 %.

Saatu avustus on jatkorahoitusta vuonna 2024 ja 2025 toteutetuille Ikiliikkujat-hankkeelle.

Hankkeen tavoitteet

Liperin Ikiliikkujat -hankkeen tavoitteena on lisätä yli 65-vuotiaiden liperiläisten liikuntaa ja arkiaktiivisuutta sekä tukea ikäihmisten toimintakykyä, osallisuutta ja kotona asumista mahdollisimman pitkään. Liikuntaa sekä omaehtoisesti että ohjatusti matalalla kynnyksellä.

Keskeisiä toimintamuotoja ovat vertaisohjaaja- ja ulkoiluystävällisyystoiminta, joiden avulla ikäihmisiä kannustetaan liikkumaan omassa lähiympäristössään. Toiminnassa hyödynnetään Liperin vahvuuksia, kuten luontoa, ulkoilureittejä sekä aktiivisia kyläyhdistyksiä ja kyläläisiä.

Hankkeen toteutus ja eteneminen

Ikiliikkujat-hanke toteutuu kolmivuotisena kokonaisuutena vuosina 2024–2026.

Ensimmäisenä hankevuotena (2024) luotiin toiminnan perusrakenteet, määriteltiin Liperissä toteutettavat toimintamallit ja koulutettiin hankkeen koordinaattori vertaisohjaaja- ja ulkoiluystävällisyystoiminnan kouluttajaksi.

Toisena hankevuotena (2025) toimintaa laajennettiin ja vakiinnutettiin. Vertaisohjaajien ja ulkoiluystävällisyystoiminnan kouluttamista jatkettiin, ja yhteistyötä kyläyhdistysten, seurakunnan, järjestöjen, oppilaitosten sekä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa tiivistettiin.

Vuoden 2025 loppuun mennessä:

- vertaisohjaajia oli yhteensä 20, joista 9 uusia

- vertaisohjaajat toimivat kuntosali-, tuolijumppa- ja kävelyryhmissä eri puolilla kuntaa sekä apuohjaajina ohjatuissa ryhmissä
- aktiivisia ulkoiluystäviä oli 25–28, ja toimintaa toteutettiin palvelutaloissa sekä osana kotihoidon piirissä olevien ikäihmisten arkea kirkonkylällä, Viinijärvellä, Ylämyllyllä ja kyläalueilla

Ikäihmisille järjestettiin säännöllistä ryhmätoimintaa sekä useita matalan kynnyksen liikunta- ja hyvinvointitapahtumia. Toimintaa laajennettiin uusille kylille, ja kylien välinen yhteistyö vahvistui. Vuonna 2025 toteutettiin muun muassa ikäihmisten hyvinvointitapahtuma, pyöräilytapahtuma ja Mummodisko, jotka tavoittivat myös aiemmin toimintaan osallistumattomia ikäihmisiä.

Kolmantena hankevuotena (2026) toiminnan painopiste on hankkeen aikana saatujen kokemusten kokoamisessa ja toiminnan juurruttamisessa osaksi kunnan perustoimintaa. Hankkeen loppuvaiheessa laaditaan Liperin vertaisliikuttajan toimintamallin kuvaus toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi.

Hankkeen päättymisen jälkeen toiminnan koordinointi otetaan osaksi terveysliikunnanohjaajan työnkuvaan. Mahdollisuuksien mukaan toimintaa laajennetaan siten, että se tavoittaa mahdollisimman suuren osan liperiläisistä ikäihmisistä.

Vaikutusten arviointi

Hankkeen toisena toimintavuonna liperiläisten ikäihmisten liikkuminen lisääntyi Liperin liikkumisohjelman ja Liperin ikäystävällisyyden ohjelmien tavoitteiden mukaisesti. Vertaisohjattujen ryhmien määrä kasvoi, ja sekä vertaisohjaajien että ulkoiluystävien toiminta laajeni.

Vertaisohjattujen ryhmien osallistumiskertoja kertyi:

- keväällä 2025 yhteensä 1 506
- syksyllä 2025 yhteensä 1 003

Osallistujista noin 40 prosenttia oli miehiä ja 60 prosenttia naisia.

Ulkoiluystävätoiminta laajeni kattamaan kaikki kunnan palvelutalot sekä jonkin verran kotihoidon asiakkaista. Toiminta tuki erityisesti heikommassa toimintakyvyssä olevien ikäihmisten liikkumista ja sosiaalista vuorovaikutusta.

Yhteistyö seurakunnan, yhdistysten ja kyläyhdistysten kanssa vahvistui sekä loi edellytykset toiminnan jatkumiselle hankkeen päättymisen jälkeen.

Valmistelija	Vapaa-aikapäällikkö
Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Lappalainen Riitta
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta merkitsee tiedokseen saadun avustuksen ja päättää hyväksyä vapaa-aikapäällikön tekemän suunnitelman valtion erityisavustuksen käytöstä. Lisäksi hyvinvointilautakunta hyväksyy toiminnan koordinoinnin siirtymisen osaksi terveystoiminnan ohjaajan tehtävää kunnan perustoiminnassa hankkeen päättymisen jälkeen.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Toimeenpano Lisätietoja	Vapaa-aikapalvelut Vapaa-aikapäällikkö p. 0400 678 799